

Натиснувши кнопку значком напроти відповідного пункту меню ви його ліквідуєте. Натиснувши кнопку з зображенням олівця ви перейдете до вікна редагування відповідного пункту меню.

Створення сторінок та наповнення їх ресурсом. Сайт повинен постійно оновлюватися, розширяться і удосконалитися. Для цього необхідно створювати нові сторінки сайту.uCoz дозволяє створювати як звичайні сторінки так і нові сторінки для нового розділу меню сайту. Створення будь-яких сторінок здійснюється однаково, просто при створенні треба вказувати чи відображати в Головному меню сайту її або ні.Для того, щоб додати нову сторінку в Панелі управління, ліворуч у меню вибираємо модуль **«Редактор сторінок»** далі **«Управление страницами сайта»**, Натискаємо на кнопку **«Добавить страницу»**, в результаті відкривається сторінка, де треба вказати:

Название страницы- та назва, яка висвічуватиметься в меню сайту.

Содержание страницы- тут вставляється те, що повинно відображатися на сторінці (текст, картинка, списки, таблиці і так далі).

Опции:Содержание страницы временно недоступно для просмотра- тут варто ставити галочку, якщо ви не хочете відразу викладати для загального огляду сторінку з технічних причин і недоробок; **Использовать персональный шаблон для страницы-** персональний шаблон потрібний тільки у разі, якщо вам потрібний абсолютно інший дизайн для сторінки. Максимальна кількість сторінок з персональним шаблоном – 20; **Добавить ссылку на страницу в главное меню сайта-** тут, якщо ви хочете, що б сторінка була присутньою в меню варто залишити галочку, а якщо у вас інші плани на розміщення цієї сторінки, то варто прибрати її. І потім просто поставити посилання на неї, з якої-небудь легко доступних сторінок вашого сайту. Далі можна вибрати які групи мають доступ до цієї сторінки. Ви можете комусь заборонити або дозволити переглядати її.

Після заповнення потрібних полів і вибору відповідних опцій, можна натиснути на кнопку **«Сохранить»**.

Після цього можна проглянути сторінку, що вийшла, а потім якщо ви відмічали пункт **Добавить ссылку на страницу в главное меню сайта** можна її відразу ж побачити на сайті в меню.

Популяризація створеного ресурсу. Щоб оптимізувати роботу веб-сайту у мережі Інтернет, зробити його більш відвідуваним потрібно:

- ✓ повідомити пошуковим системам адресу (URL) сайту та ключові слова для пошуку (zareєструвати сайт у пошукових системах);
- ✓ ключові слова повинні бути поширені у мережі Інтернет (під час пошуку аналогічних сайтів, чи матеріалів у них);
- ✓ zareєструвати сайт у численних каталогах, розмістивши їхні кнопки, або посилання у себе на сайті у блоці «Друзі сайту»;
- ✓ періодично «тренувати» пошукові роботи: знаходити свій сайт у пошукових системах за ключовими словами та входити на сайт за цими посиланнями;
- ✓ зробити свій сайт цікавим для аудиторії відвідувачів постійно розміщуючи свіжі матеріали.

Пам'ятайте! Важливою умовою надійної роботи сайту є його відвідуваність. Якщо сайт не відвідується 40 днів – система uCoz його закриває (важливо це знати під час літніх відпусток педагогів). Також ви повинні тримати паролі для входу на сайт та панель управління, а також відповідь на секретне питання у таємниці від інших (бажано записати їх на зовнішній носій – CD диск, флешку). При вході на сайт сторонньої особи як адміністратора, сайт можна ліквідувати натисканням однієї кнопки.

Література:

1. Черепанова І. СозданиясайтовuCoz: навч. посіб. – К., 2014. - 100 с.
2. Боденчук О.В. Створення сайтів в системі uCoz: навч. посіб. – Кам'янець-Подільський, 2012. - 51 с.
3. <http://adobe photoshop.ucoz.com/>

Олена Куртась
(Суми, Україна)

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІМЕНАХ: ЗАСНОВНИКИ, ДОСЛІДНИКИ, ДОСЯГНЕННЯ

Сучасні дослідження генезису інформаційних технологій засвідчують, що їх історія є досить тривалою і не датується лише ХХ століттям, коли фактично була сформована сучасна навчальна дисципліна «Інформатика». Звертаючи увагу на етапи розвитку інформаційних технологій відзначаємо, що по-перше, їх поява закономірно була обумовлена потребою вивчення методів та засобів збору, обробки та передавання даних з метою отримання інформації нової якості про стан об'єкта, процесу чи явища; по-друге, вони активізують та ефективно використовують інформаційні ресурси суспільства (наукові знання, відкриття, винаходи, технології, передовий досвід тощо), що в свою чергу дозволяє отримати істотну економію інших видів ресурсів – сировини, енергії, корисних копалин, матеріалів та обладнання, людських

ресурсів, соціального часу. Одночасно слід відмітити, що науково-технічний прогрес та поява нових технічних засобів обробки інформації потребує не тільки історичної класифікації та виділення етапів розвитку, а й відповідної персоніфікації дослідників даного процесу.

Аналіз історичних джерел щодо розвитку інформаційних технологій дозволяє стверджувати, що найбільш ранні згадки про використання обчислювальних засобів припадають на 2700-2300 рр. до н.е. у Стародавньому Шумері (шумерський абак як аналог калькулятора), на 100 р. до н.е. у Стародавній Греції (антикітерський механізм як аналог комп'ютера для розрахунків астрономічних позицій) тощо. Тому пропонуємо поглянути на генезис інформаційних технологій більш персоніфіковано, згадавши імена та дослідницький доробок науковців даної галузі [4; 5]:

– *механічні аналогові обчислювальні засоби ісламського світу доби Середньовіччя*: екваторі ум Аз-Заркалі, механічний двигун астрології Абу Райханаль-Біруні, торкветум Джабірібн Афлаха, музичні автомати Бану Муси та Аль-Джазари, дослідження в галузі криптографії та криптоаналізу, частотний аналіз Аль-Кінді; алгоритми Аль-Хорезмі Мухаммедаїбн Муси;

– *Джон Непер*: у XVII столітті відкрив логарифми для обчислення, що сприяло подальшому прогресу серед вчених та дослідників щодо створення розрахункового інструментарію;

– *Вільгельм Шіккард*: німецький вчений, астроном, математик та сходознавець; творець першого, після «антикітерського механізму», механічного калькулятора (1623 р.);

– *Блез Паскаль*: французький математик і фізик, засновник математичного аналізу, теорії імовірності та проективної геометрії, творець перших зразків рахункової техніки, автор основного закону гідростатики; побудував у 1640 році перший механічний засіб складення, структура опису якого будувалася на ідеях грецького математика Герона;

– *Готфрід Вільгельм Лейбніц*: винайшов у 1672 році ступінчатий калькулятор, який склав у 1694 році;

– *Чарльз Беббідж*: англійський математик, винахідник першої аналітичної обчислювальної машини (1837 р.), котра вважається найбільш ранньою конструкцією сучасного комп'ютера; вона мала розширену пам'ять, арифметичний устрій та логічні схеми з можливістю інтерпретації мови програмування з циклами та умовними відхиленнями; у 1820-1822 рр. сконструював та побудував машину для табуляції; у 1833 р. розробив проект універсальної цифрової обчислювальної машини – прообразу сучасної електронно-обчислювальної машини (ЕОМ);

– *Августа Ада Кінг Байрон Лавлейс*: англійський математик, яка відома перш за все створенням опису проекту обчислювальної машини Чарльза Беббіджа та написанням для неї першої в світі програми; вважається засновницею комп'ютерного програмування і є розробником першого комп'ютерного алгоритму, який дозволив вираховувати числа Бернуллі; ввела у використання поняття «цикл» та «робоча комірка»; на її честь названо одну з мов програмування – «Ада» (універсальна мова програмування, призначена для створення складних систем, що характеризуються високим ступенем незалежності від операційних систем та забезпечує підтримку засобів паралельної обробки даних у реальному часі);

– *Герман Холлерит*: американський інженер та винахідник, засновник компанії ТМС, котра з часом стане називатися ІВМ;

– *Ванневар Буш*: американський інженер, розробник аналогових комп'ютерів, адміністратор та організатор наукових досліджень, радник з наукових питань президента США Т. Рузвельта; в наукових працях запропонував прообраз гіпертекстового устрою MEMEX.

– *Грейс Холпер*: американський військовий діяч, контр-адмірал ВМФ США, програміст; створила програмне забезпечення для комп'ютера «Марк-1» та розробила у 1951-1952 рр. перший в історії компілятор для мови програмування (програма, перетворююча символічний запис на мові А-0 в машинні коди UNIVAC);

– *Конрад Цузе*: німецький інженер, піонер комп'ютеробудування; творець першого дійсно працюючого запрограмованого комп'ютера (1941 р.) та першої мови програмування високого рівня (1945); у 1938 р. з'явилися перші діючі розробки Цузе, запрограмовані рахівні машини – Z 1, Z 2 і Z 3, які були знищені під час бомбардування Берліна у 1944 р.; назви всіх комп'ютерів, побудованих його компанією, починалися з літери Z, а найвідомішими з них були модель Z 11 (продавалася підприємствам оптичної промисловості та університетам) та Z 22 (перший комп'ютер на магнітних носіях);

– *Алан Т'юринг*: англійський математик, логік, криптограф; запропонував у 1936 р. абстрактну обчислювальну «машину Т'юринга», котра дозволила формалізувати поняття алгоритму і до сьогодні використовується у великій кількості як теоретичних, так і практичних досліджень; у 1950 р. в науковій статті «Обчислювальні машини та розум» запропонував тест для перевірки того, чи дійсно комп'ютер є розумним в людському розумінні слова; його іменем названа найпрестижніша премія в інформатиці, яка надається Асоціацією обчислювальної техніки за видатний науково-технічний внесок у даній галузі (складає 250 000 \$ та спонсорується корпораціями INTEL і GOOGLE); покінчив життя самогубством, з'ївши начинене ціанідом яблуко, а з часом С. Джобс, на його честь, зробив логотипом компанії APPLE надкушене яблуко;

– *Клод Елвуд Шеннон*: американський інженер і математик, роботи якого є синтезом математичних ідей з конкретним аналізом надзвичайно складних проблем їхньої технічної реалізації; засновник теорії

інформації, яка знайшла застосування у сучасних високотехнологічних системах зв'язку; зробив значний внесок в теорію імовірнісних схем, теорію автоматів і теорію систем управління – галузі наук, що входять в поняття «кібернетика»;

– *Марвін Мінски*: американський вчений та співзасновник Лабораторії штучного інтелекту в Массачусетському технологічному інституті; професор інформаційних та обчислювальних наук, електроніки та електротехніки; володар патентів на головний графічний дисплей (1963 р.) та конфокальний скануючий мікроскоп (1961 р., попередник сучасних широко поширених конфокальних лазерних скануючих мікроскопів); у 1951 р. сконструював першу навчальну машину з випадково пов'язаною нейромережею – SNARC;

– *Гордон Мур*: засновник корпорації INTEL, який у 2001 р. пожертвував 600 млн. \$ Каліфорнійському технологічному інституту для досліджень новітніх технологій;

– *Ніклаус Вірт*: швейцарський вчений-інформатик, відомий теоретик в галузі розробки мов програмування; провідний розробник мов PASKAL (1970 р.), MODULA-2 (1975 р.); брав участь у розробці мов програмування – Euler, Algol-W, PL/360, Oberon, ComponentPascal;

– *Тім Бернерс-Лі*: британський вчений, винахідник Всесвітньої мережі та URI, URL, HTTP, HTML; діючий глава Консорціуму Всесвітньої мережі та автор концепції семантичної мережі;

– *Стівен Возняк*: американський розробник комп'ютерів українського походження; співзасновник фірми APPLE; у середині 1970-х рр. створив комп'ютери Apple I і Apple II;

– *Стівен Джобс*: американський інженер та підприємець, співзасновник та генеральний директор корпорації AppleInc та студії Pixar;

– *Білл Гейтс*: американський підприємець, один із засновників та найголовніших акціонерів компанії MICROSOFT; у 2008 р. створив дослідницький центр, у завдання якого входить надання наукових та технологічних послуг, робота у сфері аналітики та досліджень, а також створення та розробки програмного та апаратного забезпечення;

– *Олексій Пажитнов*: радянський та американський програміст, винахідник гри «Тетріс» (1984 р.); працював у Обчислювальному центрі Академії наук СРСР, займався проблемами штучного інтелекту та розпізнання мови; займався розробкою ігрового програмного забезпечення; з 1996 по 2005 рр. працював в компанії Microsoft над розробкою пакету Pandora'sBox;

– *Майкл Делл*: засновник та керівник компанії DELL; розпочинав роботу своєї фірми зі саморобних модифікацій IBM PC, які були доступні звичайним людям, а не тільки великим та багатим корпораціям; під час навчання заснував компанію з продажу комп'ютерів PC'sLimited, яка в 1987 р. була перейменована в DellComputerCorporation;

– *Лінус Торвальдс*: фінський програміст шведського походження; розробник LINUX – ядра операційної системи GNU/Linux; організатор OpenSourceDevelopmentLabs;

– *АйкБрендан*: програміст та творець мови програмування JAVA SCRIPT; головний інженер MozillaCorporation;

– *Тед Хофф*: винахідник мікропроцесора; під його керівництвом у 1971 р. в компанії INTEL було створено перший 4-розрядний мікропроцесор – «комп'ютер в одному кристалі»;

– *Сергій Лебедєв*: радянський дослідник, засновник комп'ютерної промисловості; в 1950 р. заснував лабораторію з розробки обчислювальних машин, в якій було створено першу в СРСР обчислювальну машину – МЕОМ (мала ЕОМ, 1951 р.) та проекти таких ЕОМ як ВЕОМ (велика ЕОМ, 1953 р.), ВЕОМ-2, М-2 (одна з найкращих машин першого покоління, 1958 р.), ВЕОМ-6 (найкраща машина другого покоління з наявністю паралельної обробки кількох команд, над швидкою регістровою пам'яттю, динамічним розподілом оперативної пам'яті, багато програмовим режимом роботи, 1967 р.), ЕОМ серії «Ельбрус» (1960 р.);

– *Віктор Глушков*: засновник першого в СРСР Інституту кібернетики Української РСР; розробник теорії цифрових автоматів, комп'ютерної архітектури та рекурсивного макроконвеєрного процесору; ініціатор та головний ідеолог розробки та створення Загальнодержавної автоматизованої системи обліку та обробки інформації, призначеної для автоматизації управління всією економікою СРСР в цілому;

– *Андрій Єршов*: один з основоположників радянського програмування, розробник програми для ВЕОМ – першого в СРСР транслятора; автор першого оптимізуючого транслятора з мовою типу «Алгол-Альфа», першого крос транслятора «АЛГІБР», транслятора «Альфа-6» для ЕОМ ВЕОМ-6, багатомовної трансляційної системи «Бета»;

– *Михайло Шура-Бура*: керівник створення базового програмового забезпечення М-20 та автор відомої в свій час системи ІС-2; у 1963 р. створив перший транслятор з мовою «АЛГОЛ-60» для М-20 та транслятор «ТА-2» з повною версією мови «АЛГОЛ-60»; у 80-х рр. ХХ століття успішно вирішив проблему створення системного та прикладного програмового забезпечення для космічного челнока «БУРАН»;

– *Борис Тимофеев*: розробник автоматичного забезпечення для систем управління виробництвами та технологічними процесами, інформаційних та технічних засобів; автор праць, присвячених розробці нових засобів обчислювальної техніки, спеціальних процесорів та накопичувачів на магнітно-стрикційних лініях затримки, розробці математичних, інформаційних та технічних засобів автоматизованих систем управління промислового призначення, радіотехніки та кібертехніки [1].

Таким чином, згадані нами вище науковці, основоположники та дослідники комп'ютерної галузі в цілому та інформаційних технологій зокрема, здійснили неоціненний внесок у розвиток світової науки. Їх імена і їх здобутки засвідчують невтомну працю та постійний пошук відповідей на питання і завдання, які у наслідку презентуються появою новітніх інноваційних та інформаційно-комунікаційних засобів, методологій, технологій.

Дослідження даного питання не вичерпує зазначену проблему і особливо потребує подальшого її дослідження у контексті детальної класифікації дослідників за періодами, науковими школами, перспективами подальших розробок.

Література:

1. Вычислительная техника – информатика – информационные технологии [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: http://ukrainiancomputing.info/Early_r.html
2. Воройский Ф.С. Информатика / Ф.С. Воройский // Новый систематизированный толковый словарь. – М.: Физматлит, 2003. – 760 с.
3. Когаловский М.Р. Перспективные технологии информационных систем / М.Р. Когаловский. – М.: ДМК Пресс, Компания АйТи, 2003. – 288 с.
4. Малиновский Б.Н. История вычислительной техники в лицах / Б.Н. Малиновский // Информатика.– К.: "КИТ", 1995. – 384 с.
5. ComputerHistory [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.computerhope.com/history/>